

Prednáška č. 4: Prečo v meste/ obci potrebujeme samosprávu?

Štvrtá prednáška na DUK bola o dôležitosti samospráv pre naše mestá a obce.

Samospráva znamená, že obyvatelia si volia svojich zástupcov, ktorí potom rozhodujú v záujme obyvateľov daného mesta alebo obce. Keď vznikne nejaký problém, ak nie je veľmi závažný, samospráva ho rieši sama a nezaťažuje tým štát. Príkladom môže byť takáto situácia: štát by nezaujímal, že z dobrovoľného hasičského zboru odišiel hasič. Takéto veci vyrieši samostatne obec alebo mesto, preto to aj nazývame, že sa riadi sama (subsidiarita). Občania tým môžu priamo zasahovať do fungovania obce alebo mesta. Volia si preto svojich zástupcov ako napr. v obci starostu/starostku, v meste primátora/

primátorku. Samospráva zabezpečuje základnú starostlivosť obce alebo mesta. Bez samosprávy by neboli verejné práce - hasiči, policajti, atď.

Prednáška bola podľa môjho osobného názoru zaujímavá, keďže som sa dozvedel niečo o fungovaní samospráv a ich dôležitosti pre fungovanie Slovenska. Prednášajúci ju podal zábavnejšou formou, a aj vďaka tomu som sa mohol dozvedieť rôzne zaujímavosti, napr.: koľko máme obcí na Slovensku (2890), v Dánsku (98) a koľko má obyvateľov najmenšia dedina (12) alebo Bratislava (475.5 tisíc). Ale aj bez týchto zaujímavostí to bola super prednáška a teším sa na ďalšiu :-)

Aaron Pagáč, 13 rokov, redaktor Novín DUK

Prečo v meste/ obci potrebujeme samosprávu? Medailónik/ Peniazmi sa niekedy aj kúrilo/ Salento/ Filmové tipy

Prednáška č. 5 - Prečo ľudia tvoria a počúvajú hudbu?

Prednášajúci: doc. Mgr. Vladimír Zvara, PhD.

Filozofická fakulta UK, Katedre muzikológie

Narodil sa v roku 1969 v Bratislave. Do školy chodil v Bratislave a v Prahe.

Vyštudoval hudobnú vedu a zaoberá sa dejinami klasickej hudby. Učil na univerzitách v Prahe a v nemeckom Bayreuthe, od roku 2002 pôsobí na Filozofickej fa-

kulte Univerzity Komenského. Bol operným dramaturgom v Slovenskom národnom divadle a ako dramaturg sa podieľal aj na operných produkciách v zahraničí.

Workshop NBS

Peniazmi sa niekedy aj kúrilo

Ďalším workshopom Detskej Univerzity Komenského 2025 bola návšteva Národnej Banky Slovenska. Zažili sme opäť kopu zaujímavých vecí, výborne podanú prednášku, a dokonca sme sa aj dobre najedli.

Na začiatku workshopu sme si posadali do veľkej zasadačky, kde sme mali prednášku o peniazoch a vysvetlili sme si rôzne pojmy ako napríklad inflácia. Zaujala ma informácia, že v Nemecku po druhej svetovej vojne peniaze tak stratili na hodnote, že bolo lacnejšie kúriť nimi ako uhlím. Táto prednáška sa následne zakončila kvízom Kahoot.

Potom sme sa presunuli do miestnosti, kde nám hovorili o min-

ciach - z čoho sa skladajú, ale aj ako môžeme zistiť, či sú pravé. Dokonca sme si každý vyrazili vlastnú pamätnú mincu.

Následne sme sa presunuli na obed do veľkého skleníka. Mali sme švédske stoly. Na výber boli dva druhy wrapov, exotické ovocie, ale aj chutné donuty. Myslím, že si všetci dobre pochutnali.

Nakoniec sme sa preskleným výťahom vyviezli na 31. poschodie, čiže na samotnú strechu budovy Národnej Banky. Mali sme krásny výhľad a videli sme celú Bratislavu.

Mne sa tento workshop veľmi páčil a teším sa na ďalší.

*Hugo Podoba, 11 rokov,
redaktor Novín DUK*

Salento

Salento je južná časť Apúlie (po taliansky Puglia) a rozprestiera sa na najjužnejšej časti „podpätku“ pevninského Talianska. Pláže v okolí Salenta sú nádherné a populárne hlavne u domácich Talianov, ktorí sa chodia sem okúpať a schladiť zo severu Talianska. Nájdete tu aj iné národnosti ako Poliakov, Nemcov, Rakúšanov, atď. Trasa autom z Bratislavy do Salenta je dlhá viac ako 1500km, takže rýchlejšie by bolo ísť lietadlom. Z bratislavského letiska lieta lietadlo do Bari (najväčšie mesto Apúlie), a potom si môžete požičať auto a ísť do Salenta.

Ako som už spomínal, pláže sú tu krásne a človek si ich hneď zamiluje. Pláž je v Salente nemálo, takže ak sa ubytujete niekde v Salente nemusíte sa obávať, že by ste nenašli peknú pláž. Napríklad Spiaggia di Pescoluise je prezývaná aj ako Maldivy Salenta, ale je veľmi populárna medzi Talianmi, takže býva vždy plná, a ak si ju chcete vychutnať vo svojej plnej kráse, tak by ste museli ísť až po dovolenkovej sezóne. Ja osobne odporúčam, ak budete ubytovaní kúsok od Gallipoli, zátoku Baia di Verde s množstvom malých pláží a priehradou vodou. Jediný bod dole by som dal preto, lebo prístupnosť na pláž je náročnejšia kvôli malým skalám, ktoré lemujú niektoré časti zátoky. Po ich prejení je už všade iba piesok, okrem niektorých pláží, ktoré sú pokryté kameňmi. Časť zátoky patrí pod národný park, takže zátoka je bohatá na morskú vegetáciu. Z niektorých častí zátoky je vidieť historické centrum mesta Gallipoli nachádzajúcom sa na ostrove, ktorý s pevninou spája most. V centre Gallipoli sa nachádzajú barokové kostoly, katedrály a pevnosť, ktorá chránila mesto, a vo svojich skladoch uchovávali olivový olej, ktorý sa potom predával do celej Európy. Gallipoli je tiež známe ako mesto mladých. Je rozdelené na historické centrum a novovybudované obytné centrum, kde nájdete veľa mladých ľudí, ktorí sa vonku vedľa zabávajú niekedy aj dlho do noci. Ale nájdete tu aj pokojné štvrte. Na každom kroku v Gallipoli nájdete pozjazdnu Creperiu (palacinkáreň v dodávkach alebo na pozajdných stánkoch). Na opačnom pobreží sa nachádza mesto Otranto. Na prvý pohľad vyzerá ako grécke Santorini. Niektoré domy sú sfarbené

do biela a modra. Otranto ale skrýva taliansku dušu. Tak isto ako Gallipoli, aj Otranto má svoju pevnosť, ale tentokrát aj s múrmi, ktoré chránia mesto pred pozemným nepriateľom. Ďalej sa tu nachádza katedrála di Santa Maria Annunziata z 10. storočia, je známa mozaikovou podlahou tiež z tohto storočia a podzemnou kryptou. Mesto ešte disponuje prístavom, kde sú vždy odstavené obrovské výletné lode a v minulosti to bolo centrum obchodu s Balkánom. Najjužnejším bodom Salenta je malebná dedinka Santa Maria di Leuca, kde je každý dom postavený v inom štýle a môžete si objednať jazdu loďou po neďalekých podvodných jaskyniach. Hlavným centrom Salenta je Lecce, jedno z najkrajších južanských miest v Taliansku. Lecce je známe predovšetkým barokovým štýlom, ktorý skrášuje miestne baziliky a katedrály na báze Florencie (preto Lecce aj volajú Florencia juhu). V meste sa nachádzajú pozostatky Rímskej ríše: rímsky amfiteáter (zmestilo sa sem max. 25 000 Rimanov) a rímske divadlo. Mesto je známe veľkým počtom vĺ z obdobia renesancie. V Lecce odporúčam vyskúšať koláč Pasticciotto alebo Tarali. Tak to by bolo ohľadom Salenta všetko. Salento je krásny južanský región s vlastnou históriou, jedlom a kultúrou.

FUN FACT: ak zostanete dlhšie vo vode plávať na jednom mieste môžu vás začať „hryzkať“ malé rybičky. Vidia na vás malé ligotavé a lákavé bublinky, ale nemusíte sa obávať, neprenášajú infekcie, ani sa vás nepokúšajú zjesť :)

Vtáci sťahováci (2023)

Pokiaľ nevystrčíte päty z domu, nič sa vám nestane. To je v skratke životná filozofia kačacieho otca Mallarda, ktorý svoju manželku Pam a ich dve deti neustále presviedča o prednostiach ich domáceho rybníka, za ktorým sa nachádza len divočina a nebezpečenstvo. Pam je však unavená z jednotvárneho života a želá si, aby jej dospelávajúci syn Dax a dcéra Gwen zažili to, po čom ona sama túži. Pozrieť sa do sveta a zažiť neobyčajné putovanie po nádherných miestach. Po tom, čo na ich rybníku pristane sťahovavá kačacia rodinka s napínavým príbehom o ďalekých miestach, padne rozhodnutie. Napriek otcovým protestom sa celá rodina vydá z idylického amerického vidieka na exotickú Jamajku! Znie to skvele, pokiaľ by však hneď na začiatku cesty neurobili kačací hrdinovia zásadnú chybu. Vybrali sa opačným smerom. A tak ich krídla zanesú do džungle mesta, ktoré nikdy nespí, New Yorku. Tu ich samozrejme čakajú dobrodružstvá na každom kroku, vrátane tých, ktoré by si najradšej odopreli (napríklad nedobrovoľná návšteva kuchyne reštaurácie, kde je vyhláseným jedlom kačica na pomarančoch). Keď ste zohratá rodina, ktorá za každých okolností ťahá za jeden povraz, máte šancu zvládnuť nástrahy najväčšieho mesta.

Elio (2024)

Ľudia sa už po stáročia snažia nadviazať komunikáciu s vesmírom a mimozemskými civilizáciami. V novom celovečernom animovanom filme spoločnosti Disney a Pixar, Elio vesmír volá späť!, vesmírne dobrodružstvo predstavuje chlapca Elia, vesmírneho fanatika s bujnou fantáziou a obrovskou posadnutosťou mimozemšťanmi. Keď ho teda tí prenesú do Komuniverzu, medziplanetárnej organizácie so zástupcami z ďalekých galaxií, Elio sa do tohto epického podniku pustí naplno. Elio, omylom označený za vodcu Zeme, si musí vytvoriť nové putá s excentrickými mimozemskými formami života, prekonať krízu medziplanetárnych rozmerov a nejako zistiť, kto a kde má skutočne byť.

redakcia Novín DUK

HLAVNÍ PARTNERI DUK

ORGANIZÁTORI DUK

PARTNERI DUK

PROJEKT FINANČNE PODPORILO

ZRIAĐOVATEĽ DIVADLA ARÉNA

PARTNER DUK ONLINE

MEDIÁLNI PARTNERI DUK

Vydáva: Združenie Maxa Reinhardta, Čajakova 1, 811 05 Bratislava Editori: Dominika Dudášová, Dominika Vargová

Redakciu tento rok tvoria: Adam Cadmon Tchambak, Ariana Ceres Tchambak, Davide Fabris Jati, Hugo Podoba, Aaron Pagáč, Michal Spáčil, Katarína A. Floreková Grafická úprava: Commercium s.r.o.